

Физические основы атомной энергетики», а также разработаны методические рекомендации по их преподаванию. Содержание статьи является логическим продолжением определенных в предыдущих публикациях методических особенностей обучения учащихся основам нанотехнологий в курсе физики 7 и 8 класса, обеспечит преемственность в изучении основ нанотехнологий и будет способствовать формированию у учащихся целостного представления о нанонауке и нанотехнологиях. В статье акцентируется внимание на использовании инновационных методов обучения учащихся основам нанотехнологий.

Ключевые слова: *образование в области нанотехнологий, школьный курс физики, методические особенности обучения основам нанотехнологий.*

Отримано редакцією 3.06.2019 р.

УДК 378

DOI: 10.31376/2410-0897-2019-2-40-158-164

МОЖЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВИХ РИТУАЛІВ У ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Тробюк Дмитро Володимирович

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки

Національна академія Національної гвардії України, Харків, Україна

e-mail: dtiment@icloud.com

ORCID ID: 0000-0003-4814-5981

Тробюк Наталія Юрївна

викладач кафедри психології та педагогіки

Національна академія Національної гвардії України, Харків, Україна

e-mail: nataliya_trobyuk@ukr.net

ORCID ID: 0000-0003-1491-2716

У статті визначено сутність військових ритуалів та їх вплив на військово-патріотичне виховання майбутніх офіцерів-нацгвардійців. Звертається увага на зростаючу роль патріотизму в певні періоди розвитку суспільства, до яких віднесено сьогодення. Реформування державного та політичного устрою України, агресія з боку Російської Федерації, бойові дії на сході країни – усі ці фактори зумовлюють посилення уваги до системи підходів до застосування військових ритуалів як основоположного елементу формування ціннісних поглядів воїнів. Аналізуючи наукові праці пов'язані з проблемою та проведенням дослідження, встановлено, що використання військових ритуалів для формування патріотизму майбутніх офіцерів-нацгвардійців є процесом цілеспрямованим та є невід'ємною складовою формування їх особистості в дусі патріотизму, прищеплення любові та гордості за Батьківщину, виховання свідомого військовослужбовця, який буде здатний виконувати бойові та службово-бойові завдання, захищати національні інтереси, цілісність, незалежність України. Відзначено, що військові ритуали відіграють важливу роль у формуванні особистості військовослужбовця.

Ключові слова: *військові традиції, військові ритуали, виховання, військово-патріотичне виховання, Національна гвардія України.*

Постановка проблеми. Суспільно-політичні реалії України вимагають нових поглядів щодо виховання молодого покоління у дусі патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни. Особливу роль у подальшому визначенні напряму розвитку держави відіграють її громадяни. Лише від ефективної реалізації людського потенціалу залежить успіх України у глобалізованому світі третього тисячоліття. У теперішній ситуації, серед викликів та загроз, і водночас поштовху до майбутнього розвитку, змін, які відбуваються у політиці, економіці, соціальній та військовій сферах, пріоритетним завданням стає (разом із забезпеченням суверенності й територіальної цілісності, визначенням шляху для інтегрування в європейське співтовариство) пошук та затвердження нової стратегії виховання як системи, що має багато векторів та компонентів і значною мірою формує майбутній розвиток Української держави.

Сьогодні військово-патріотичне виховання є найбільш актуальним серед виховних напрямів і у зв'язку із інтересом до патріотичних почуттів, і новим ставленням до традицій і звичаїв українського народу.

Тому нині як ніколи потрібні нові підходи і нові шляхи до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості. При цьому потрібно враховувати, що Україна має древню і величну культуру та історію, досвід державницького життя, які виступають потужним джерелом і міцним підґрунтям виховання молоді. Вони вже ввійшли до освітнього і

загальновиховного просторів, але нинішні суспільні процеси вимагають їх переосмислення, яке відкриває нові можливості для освітньої сфери [1].

У процесі підготовки майбутніх офіцерів Національної гвардії України велика увага з боку командирів усіх ланок приділяється саме їхньому навчанню та вихованню. Головною метою роботи з особовим складом є формування та розвиток особистості військовослужбовця Національної гвардії як патріота – громадянина України та як воїна – професіонала, який постійно прагне до самовдосконалення. Саме тому в системі роботи з особовим складом виділяється військово-патріотичний напрям [2].

Військові ритуали є невід'ємною частиною військово-патріотичного виховання, адже, засвоюючи їх, людина формує національні світоглядні основи: шанобливе ставлення до людини та природи, вшанування праці, лицарства, працелюбства, історичного родоvodu, любов до рідного краю та Батьківщини. Такі світоглядні основи закладають підвалини у системі виховання національної свідомості, патріотичних почуттів, громадянської позиції.

На превеликий жаль, до теперішнього часу українська освіта не мала відповідного досвіду виховання патріотизму в молоді, нещодавно взагалі термін «національний» та «патріотичне виховання» сприймалися як дещо неорядянське.

Видатні педагоги А. Макаренко, В. Сухомлинський, Ю. Руденко зазначали, що, відмовившись від патріотичного виховання, суспільство отримає тільки моральну деградацію, бездуховність та історичну безпам'ятність [3].

Військові ритуали та традиції створювались та формувались протягом усього існування армії і ґрунтуються на кращих надбаннях історії військ. Реформування державного та політичного устрою України, агресія з боку Російської Федерації, бойові дії на Сході країни – усі ці фактори зумовлюють посилення уваги до системи підходів до застосування військових ритуалів як основоположного елементу формування ціннісних поглядів воїнів.

Ураховуючи все це, виникає потреба використання військових ритуалів для ефективного процесу військово-патріотичного виховання майбутніх офіцерів Національної гвардії України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема військово-патріотичного виховання військовослужбовців, основи формування системи військового виховання в Україні обґрунтовані у дослідженнях таких вітчизняних науковців: П. Щербаня, А. Афанасьєва, Ю. Красильника, Р. Макарова, В. Шевченка, В. Маслова, І. Мартинюка, І. Колодія, В. Ягупова, М. Томчука, Ю. Руденка. Разом з тим проблема використання військових ритуалів у військово-патріотичному вихованні майбутніх офіцерів Національної гвардії України залишається малодослідженою.

Мета статті полягає у вивченні й аналізі теоретичних надбань і практичного досвіду використання військових ритуалів та їх впливу на військово-патріотичне виховання майбутніх офіцерів-нацгвардійців.

Виклад основного матеріалу. Патріотичне виховання – це комплекс цілеспрямованих організаційних, виховних, педагогічних, правових та соціальних заходів з боку органів влади, керівників підприємств, установ, навчальних закладів, громадських організацій, політичних партій та рухів, спрямованих на формування у громадян України почуття громадянської гордості за свою державу, належності до свого народу, за його історію та традиції, за честь бути захисником своєї Батьківщини, готовності до самопожертви в ім'я її інтересів та незалежності.

Військово-патріотичне виховання є складовою патріотичного виховання та спрямоване на розвиток у кожної молодої людини високого рівня патріотичної свідомості, національної гідності, почуття гордості за героїчне минуле українського війська, поваги до військової техніки та зброї, вірності славетним традиціям армії та флоту, готовності зі зброєю в руках захистити незалежність, суверенітет та територіальну цілісність своєї Вітчизни. Військово-патріотичне виховання майбутніх офіцерів Національної гвардії України є важливою складовою діяльності органів усіх ланок військового управління. Воно забезпечує систематичний та цілеспрямований вплив на свідомість та психологію військовослужбовців, щоб сформувати в них глибокі й стійкі уявлення, знання, вміння і переконання, навички і звички активної суспільної поведінки, прищеплення їм високої моральної та духовної культури.

Військово-патріотичне виховання в умовах розвитку Національної гвардії України покликане сприяти зміцненню військової дисципліни та правопорядку, єдиноначальства, стати джерелом духовної і психологічної готовності кожного військовослужбовця бездоганно та віддано виконувати свої службові обов'язки, удосконалювати бойову та професійну майстерність, до самопожертви при захисті своєї держави, гідності та честі її громадян, боротьбі зі злочинністю.

В основу роботи з військово-патріотичного виховання покладені такі основні принципи: повага до загальнолюдських цінностей, прав людини, історичних, культурних, національних особливостей України, її природи; безпосередня участь усіх категорій військовослужбовців у формуванні та реалізації програм та планів військово-патріотичного виховання; урахування потреб та запитів військовослужбовців, співвідношення їх реалізації з економічними можливостями на сучасному етапі; реалізації для кожного військовослужбовця в процесі військово-патріотичного виховання можливостей соціальних послуг і рівності правових гарантій; відповідальності командирів (начальників) за створення умов щодо військово-патріотичного виховання підлеглих; єдності зусиль командирів (начальників), штабів, органів роботи з особовим складом, громадських організацій у справі військово-патріотичного виховання.

В усі часи однією з основних причин вступу на військову службу було не матеріальне положення, а сутність цієї професії, її ритуали та традиції.

Військові традиції – це правила, звичаї і норми поведінки військовослужбовців у мирний і воєнний час, що історично склалися в армії [4]. Під поняттям «військові ритуали» розуміється складений історично спосіб поведінки солдат, сержантів, прапорщиків, офіцерів, який відтворюється протягом тривалого часу, закріплений законом і проявляється у свідомій і вільній соціальній дії.

Серед основних форм роботи з особовим складом важливу роль у формуванні особистості військовослужбовця відіграють такі ідейно-естетичні явища, як військові ритуали. Військовий ритуал – це історично сформована форма поведінки військовослужбовців при здійсненні військових обрядів, урочистих і жалобних церемоній. Військові ритуали втілюють шляхетні ідеали і високі цілі служіння Батьківщині, емоційно виражають сутність та зміст традицій, пов'язаних із найважливішими подіями в житті військових. Вони охоплюють три основні сфери військових відносин:

бойову діяльність (прийняття Військової присяги, вручення Бойових Прапорів і державних нагород, урочисте вшанування героїв, поховання з відданням почесей та ін.);

навчально-бойову діяльність (розвід на бойове чергування, стрійові огляди, загальні вечірні перевірки, зміна варт та ін.);

повсякденну діяльність (урочисті збори, мітинги та ін.) [5].

У ритуалах найбільш повно і точно відображаються славні військові традиції. Залежно від виразності форми ритуалу буде проявлятися його вплив на почуття та свідомість військовослужбовців. Отже, емоційну дієвість та вплив на психологію і духовний світ військовослужбовців зумовлює образно-художня природа військових ритуалів.

Кожен військовий ритуал має складну і багатогранну форму, поєднує різні елементи і додає ритуалу яскравої емоційності. Військові ритуали синтезують у собі ритмічні дії, музику, пісні, мову, символіку, тобто всі елементи, властиві мистецтву.

Майже всі військові ритуали становлять великі видовища. Елементи мистецтва, які вміщують у собі військові ритуали, виконують роль засобів вираження та розкривають їх зміст. Завдяки цьому ритуали мають яскраву індивідуальність, художні достоїнства, піднесеність та величність.

Усі елементи ритуальної форми повинні бути розташовані в строгому порядку, в певній послідовності. Будь-яке порушення організаційної основи ритуалу, традиційного порядку його проведення веде до руйнування ритуалу як системи, до різкого ослаблення його емоційної дієвості. Командири та їхні заступники повинні піклуватися про те, щоб кожен військовий ритуал був ідейно насиченим, мав багатий зміст, форму і виразність, а також мають дбати про творчий розвиток і збагачення ритуалів, стежити за їх відповідністю вимогам статутів.

Кожному військовому ритуалу має передувати всебічна та творча робота з підготовки,

тому що від слів командира, тексту військової присяги, музикального супроводу буде залежати вплив на творчу фантазію воїна, що викликатиме в його пам'яті позитивні враження та образи. Естетичне сприйняття ґрунтується на життєвому досвіді та накопичених знаннях, а також на знаннях про ритуали, їх зміст та значення, які були отримані в процесі військової служби.

Результатом наполегливої роботи командирів, їхніх заступників та військових колективів є такі елементи, як зовнішня краса ритуалу, ритм стройового кроку, гармонія руху військових підрозділів, узгодженість при виконанні команд, стрункність кожного воїна і ладу, якість виконання музичного супроводу.

Підготовка і проведення військових ритуалів – це дуже кропітка робота. Дуже важливо не порушувати злагодженість, гармонію, ритмічність при виконанні ритуалу, адже це відразу впадає в очі та викликає негативні емоції в учасників ритуалу і тих, хто спостерігає. Військові ритуали, які ретельно готуються та виконуються бездоганно, спроможні викликати глибокі естетичні переживання в учасників ритуалу. Основним завданням командирів є розкриття військового ритуалу у всій його красі, можливість зробити його справжнім явищем мистецтва, добитися правильного і цілеспрямованого виховного впливу на військовослужбовців.

Нові військові ритуали виникають унаслідок прагнення підвищити емоційний настрій військовослужбовців при вирішенні службово-бойових завдань. Формування та розвиток нових військових ритуалів – це керований процес, який вимагає від командирів бажання та їх створювати. Розглянемо більш детально найбільш поширені військові ритуали, які існують у Національній гвардії України, та їх вплив на військово-патріотичне виховання майбутніх офіцерів-нацгвардійців.

Прийняття Військової присяги для кожного військовослужбовця – це один із найбільш зворушливих і урочистих моментів. Військова присяга – документ, який має юридичну силу та велике державне значення. Текст Військової присяги затверджено Постановою Верховної Ради України від 6 грудня 1991 року. У ній сформульовані найважливіші вимоги, які має неухильно виконувати військовослужбовець в інтересах національної безпеки України.

У Національній гвардії України традиційно розглядають прийняття Військової присяги як:

акт духовно-моральний, що закріплює клятву на вірність Батьківщині, своїм прапорам і славним бойовим традиціям. Видатний військовий педагог і психолог генерал М. І. Драгомиров говорив, що присягу слід «тримати не в розумі, а в серці»;

акт юридичний, визначальний момент вступу у військову організацію і прийняття обов'язків захисту Української держави;

акт вольовий, що вимагає громадянської мужності й готовності жертвувати життям, захищаючи зі зброєю територіальну цілісність і незалежність України, життя її громадян.

Прийнято присягати один раз, повторне прийняття присяги перетворює її зі священної клятви на порожню формальність. Громадяни України, які призиваються або вступають на військову службу, мають прийняти Військову присягу на вірність Українському народові. Складання військової присяги відбувається в урочистій обстановці, зі зброєю в руках, біля державного прапора, бойового прапора військової частини, перед усім особовим складом. Військовослужбовець дає персональну клятву народові України, державі, називаючи своє прізвище, ім'я та по батькові.

У процесі розвитку вітчизняної військової організації змінювався порядок прийняття присяги. У Давньоруській державі у княжих дружинників – перших професійних військових – існував ритуал «Посвята у воїни». Він складався з двох частин: випробування чоловіків на фізичну витривалість, спритність і силу, а також обряду клятви на вірність своєму ватажку, князю.

Прийняття військової присяги – це головна подія в житті кожного, хто обрав шлях військового, вона залишається в пам'яті військовослужбовця назавжди. Вірність військовому обов'язку та військовій присязі відносять до основоположних ритуалів Національної гвардії України, а її дотримання є показником моральності громадянина, його справ і вчинків. Виконуючи свій військовий обов'язок, кожна людина тримає випробування на громадянську і моральну зрілість. Найтяжчий злочин — порушення Військової присяги, зрада народу і

Батьківщини.

У військових частинах Національної гвардії України, які виконують завдання в мирний час, існує ритуал «заступання на бойове чергування». Його призначення – це перевірка готовності варт до несення служби, мобілізація воїнів на якісне виконання бойового завдання, перехід особового складу в підпорядкування суворо певним особам та надання права на зміну старих караулів.

Важливу роль у житті військових колективів відіграє військовий ритуал «Стройовий огляд». Початок він бере з огляду княжих дружин перед виступом у бойовий похід. Наприкінці XVIII – початку XIX століття стройовий огляд став займати одне з центральних місць у бойовій підготовці армії, а в ряді випадків видозмінився в урочисту церемонію – плац-парад. Служба кожного солдата починається з постановки в стрій. Мета проведення стройового огляду диктується необхідністю суворого контролю за особовим складом, за станом його обмундирування та озброєння. Огляд має велике виховне значення, оскільки на ньому військовослужбовці можуть звернутися зі скаргою, особистими питаннями, отримати оцінку від начальників за свої старання у службі.

Ритуал «Віддання військового вітання» є дотриманням військового етикету в Національній гвардії України, якого свято дотримуються з найдавніших часів. Ці елементи субординації висловлюють повагу воїнів до командирів і начальників, до своїх товаришів по службі, військового мундира і символізують належність до військової організації. В їх основу покладено принцип єдиначальності. Усяке послаблення в питаннях військової субординації розглядається як порушення військового обов'язку не тільки з боку порушника, але і його начальника.

Військові паради є частиною традицій Національної гвардії України. Вони відіграють позитивну роль у вихованні у воїнів гордості за належність до слави української зброї, причетності до героїзму і мужності, проявленим офіцерами і солдатами попередніх поколінь. Демонстрація військової потужності на військових парадах уселяє в громадян упевненість у повній готовності Національної гвардії України відстоювати інтереси України. Військові паради організовуються до певних визначних дат. Найчастіше це є дати отримання незалежності, утворення держави, перемоги у війнах тощо. Так, у радянський період з 1965 року військові паради проводилися 9 травня, в День Перемоги.

Після встановлення незалежності України було проголошено курс на мирне співіснування з сусідами, без'ядерний і позаблоковий статус, тому демонстрація військової могутності вважалася зайвою. Уперше в незалежній Україні військовий парад був проведений у 1994 році в місті Київ до Дня Незалежності.

Тривалий час паради в столиці до Дня Незалежності не проводились, був навіть скасований парад на честь 20-ї річниці у зв'язку з економією коштів.

З нагоди 23-ї річниці Дня Незалежності був проведений військовий парад у місті Київ. Було задіяна військова техніка, в тому числі новітні зразки, 14 парадних розрахунків, які налічували щонайменше півтори тисячі військовослужбовців Збройних сил України, Національної гвардії України, працівників Міністерства внутрішніх справ та Державної прикордонної служби. Дуже символічним було те, що головною вулицею пройшла зведена коробка учасників АТО, а по завершенні параду частина техніки та особового складу параду вирушила до зони АТО.

Військовий парад, який був проведений під час бойових дій на сході країни, мав великий виховний потенціал. Він продемонстрував, що військові мають бойовий дух, вірно і мужньо стоять на захисті своєї держави та спроможні виконувати бойові завдання.

Парад, який був проведений до 25-ої, ювілейної річниці Незалежності України, продемонстрував створення нової армії, яка була відновлена з початку ведення бойових дій на Сході України. Загалом у параді взяли участь близько 4 тисяч військовослужбовців усіх військових формувань України. Таким чином, цей військовий ритуал не тільки підвищує бойовий дух, але й впливає на виховання військовослужбовців.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Проведений аналіз дає підстави стверджувати, що у Національній гвардії України широкий розвиток отримали військові

ритуали (Військова присяга, військовий парад, стройовий огляд тощо). У процесі емоційного сприйняття та осмислення ідей військових ритуалів у військовослужбовців виникають думки про революційні і бойові події, що відображаються у традиціях, їх соціальна оцінка, а також, що дуже важливо, нові переживання. Повторюючись і закріплюючись, емоційні переживання переростають у стійкі почуття.

Це найефективніший шлях упровадження та закріплення у свідомості молодого покоління революційних і бойових традицій українського народу.

Військові ритуали приваблюють військовослужбовців не тільки своєю красою, але й емоційною насиченістю, у них виникає бажання постійно брати участь в урочистостях та захоплюватись ними. Під впливом військових ритуалів кожен військовослужбовець дедалі сильніше реагує на красу навколишньої дійсності, більш тонко оцінює красу своєї справи, краще розуміє потреби колективу.

Військові ритуали викликають позитивні емоції, та тим самим допомагають військовослужбовцю в подоланні труднощів військової служби, а також сприяють його ефективному військовому навчанню та вихованню.

У подальших дослідженнях планується розглянути порядок проведення найбільш поширених військових ритуалів Національної академії Національної гвардії України та визначити їх вплив на військово-патріотичне виховання майбутніх офіцерів.

Список використаної літератури

1. Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах: Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0641729-15> (дата звернення: 15.11.2018).
2. Про організацію роботи з особовим складом у Національній гвардії України: Директива Командувача Національної гвардії України № 15 від 29.09.2014.
3. Військове виховання: історія, теорія та методика: навчальний посібник / За редакцією В. В. Ягупова. Київ.: ВПЦ «Київський університет», 2002. 510 с.
4. Маркарян Э. С. Узловые проблемы теории культурной традиции. *Советская этнография*. 1981. № 2. С. 80–87.
5. Теорія і практика виховної роботи у внутрішніх військах МВС України: підручник / О. О. Ілляк, Ю. П. Бабков, В. С. Глуховський та ін.; За ред. С. Т. Полторака. Харків: Акад. ВВ МВС України, 2008. 650 с.

MILITARY RITUALS IN THE MILITARY-PATRIOTIC EDUCATING FUTURE OFFICERS OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE

Trobiuk Dmytro

lecturer of the special tactic preparation department
National academy of the National Guard of Ukraine

Trobiuk Nataliya

lecturer of the psychology and pedagogy department
National academy of the National Guard of Ukraine

Introduction. *The article analyzes the essence of military rituals and their influence on the military-patriotic education of future officers of the National Guard of Ukraine.*

The purpose of the article *is highlighting the growing role of patriotism in certain periods of development of society, which includes the present. Reforming the state and political system of Ukraine, aggression by the Russian Federation, hostilities in the east of the country, all these factors lead to an increased focus on the system of approaches to the use of military rituals as the fundamental element in the formation of the values of soldiers' values. Military rituals are an integral part of military-patriotic education, because in assimilating them, people form the national ideological foundations: a respectful attitude towards man and nature, honoring labor, chivalry, hard work, historical pedigree, love for his native land and the homeland. Such ideological foundations lay the foundations in the system of education of national consciousness, patriotic feelings, and a civic position.*

Methods. *Psychological and educational literature analysis, analogy, induction and deduction.*

Results. *It was stressed that the formation of the patriotism of future officers of the National Guard of Ukraine on the basis of military rituals is a deliberate process, an important component of the*

formation of their personality as a patriot citizen with a high patriotic consciousness, a sense of loyalty and love for the motherland, able to carry out combat and service-combat tasks for the protection of national interests, integrity, independence of Ukraine. Military rituals cause positive emotions, and help the serviceman in overcoming the difficulties of military service, as well as contribute to its effective military training and education. This is the most effective way of introducing and consolidating the young generation of the Ukrainian military traditions in the consciousness of the young people.

Conclusion. The material of the article makes it possible to conclude that military rituals have an important role in shaping the personality of a serviceman.

Key words: military traditions, military rituals, education, military-patriotic education, National Guard of Ukraine.

References

1. The order of the Ministry of Education and Science of Ukraine, (2015), «Pro zatverdzhennya Konceptiyi natsionalno-patriotichnoho vykhovannya ditej i molodi, zakhodiv shchodo realizaciyi Konceptiyi natsionalno-patriotichnoho vykhovannya ditej i molodi ta metodichnykh rekomendacij shchodo natsionalno-patriotichnoho vykhovannya u zahalnoosvitnih navchalnykh zakladakh» [On approval of the Concept of national-patriotic education of children and youth, measures to implement the Concept of national-patriotic education of children and youth and methodological recommendations on national-patriotic education in general educational institutions], available at : <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0641729-15> (accessed: 15.11.2018).
2. Directive of the Commander of the National Guard of Ukraine, (2014), «Pro organizatsiyu roboty z osobovym skladom u Nacionalnij hvardiyi Ukrayiny, Direktiva Komanduvacha Natsionalnoi hvardii Ukrainy vid 29.09.2014№15» [On organization of work with personnel in the National Guard of Ukraine], The directive of the Commander of the National Guard of Ukraine 29.09.2014№15.
3. Yahupov, V.V., (2002), «Viiskove vykhovannya: istoriya, teoriya ta metodika» [Military education: the history, theory and methodology], Textbook, Kyiv : VSP «Kyiv University, p. 510.
4. Markaryan, E.S., (1981), «Uzlovye problemy teorii kulturnoj traditsii» [Key problems of the theory of cultural tradition], Soviet ethnography № 2, pp. 80-87.
5. Ilyuk, O.O., Babkov, Yu.P., Glukhovskij, V.Ye., (2008), «Teoriya i praktyka vikhovnoyi roboty u vnutrishnikh vijskakh MVS Ukrayiny» [The theory and practice of the educational work in the Interior Troops of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine], Kharkiv: Academy of the Interior Troops of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, 650 p.

ВОЗМОЖНОСТИ ВОИНСКИХ РИТУАЛОВ В ВОЕННО-ПАТРИОТИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ БУДУЩИХ ОФИЦЕРОВ НАЦИОНАЛЬНОЙ ГВАРДИИ УКРАИНЫ

Тробюк Дмитрий Владимирович

преподаватель кафедры тактико-специальной подготовки
Национальная академия Национальной гвардии Украины, Харьков, Украина
e-mail: dtiment@icloud.com
ORCID ID: 0000-0003-4814-5981

Тробюк Наталья Юрьевна

преподаватель кафедры психологии и педагогики
Национальная академия Национальной гвардии Украины, Харьков, Украина
e-mail: nataliya_trobyuk@ukr.net
ORCID ID: 0000-0003-1491-2716

В статье определена сущность военных ритуалов и их влияние на военно-патриотическое воспитание будущих офицеров-нацгвардейцев. Обращается внимание на возрастающую роль патриотизма в определенные периоды развития общества, к которым отнесено настоящее. Реформирование государственного и политического устройства Украины, агрессия со стороны Российской Федерации, боевые действия на востоке страны – все эти факторы обуславливают усиление внимания к системе подходов к применению воинских ритуалов как основополагающего элемента формирования ценностных взглядов воинов. По результатам анализа научных работ по проблеме и проведенного исследования установлено, что формирование патриотизма будущих офицеров-нацгвардейцев на основе воинских ритуалов является целенаправленным процессом, важной составляющей формирования их личности как гражданина, патриота, с высоким патриотическим сознанием, чувством верности и любви к Родине, способного к выполнению боевых и служебно-боевых задач по защите национальных интересов, целостности, независимости Украины. Отмечается важная роль воинских ритуалов в формировании личности военнослужащего.

Ключевые слова: военные традиции, воинские ритуалы, воспитание, военно-патриотическое воспитание, Национальная гвардия Украины.

Отримано редакцією 24.05.2019 р.